

Cím: A lakáshirdés megoldása

Pesti Yirlları

By
(Held)

1922. III 5
(Idö)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

(Oldal)

Tárgy 333.32

Hely

Idō

Személy

Helyszám

"1922"

Kástól a kislakásokig haladva, csak oly időpontban lép életbe a fölszabadulás, midőn már az előbb vázolt építési akció következtében elegendő hasonló típusu lakás áll rendelkezésre abból a célból, hogy a mértékeltlenül fölfokozott háziuri igényekkel szemben legyen a lakónak hova menekülnie s ne maradjon hajléktalanul. Ez az átmeneti idő semmi esetben lehet rövid, de naptárilag meghatározott időnek kell lennie, mert ismételten hangsúlyozom, hogy a tőke tudni akarja, mely időponttól kezdve fog a lakásépítkezés jövedelmezővé válni és előzetes biztosítékok hiányában mindaddig távol marad a vállalkozástól, míg a kérdés jogi szabályozása nem nyújtja számára azt a szilárd alapot, melyen számítását megkezdheti. Itt azonban társadalmunk és állami életünk egy fájó sebéhez érünk, az úgynevezett középosztály, főleg a tisztviselők anyagi helyzetéhez, mely annál nagyobb körültekintést és figyelmet érdemel, mivel nemzeti életünknek tengelyét képezi. Kétségtelen ugyanis, hogy e drágulás közepette a fixfizetési középosztály teljesen elvesztette nemcsak vezetészeropét és nemcsak aláértégződött nálánál sokkal értéktelenebb társadalmi osztályok alá, hanem létfeltételeitől is meg van fosztva s most a csöndes elpusztulás reménytelenségében él. Itt nincsen mód és alkalom arra rámutatni, hogy az állam tulajna számu tisztviselő ellátásánál még a létminimumot sem képes nyújtani. Sem arra, hogy egy nagy körültekintéssel véghezvitt szelekció a megváltozott létszámu tisztviselők megélhetését mennyiben tudná biztosítani, de tényként állapíthatjuk meg azt, hogy nincsen ma az országban egyetlen köztisztviselő sem, tartozzék az a legmagasabb fizetési osztályhoz vagy a legalsóbbhoz, aki hivatali ellátmányából emberi módon meg tudjon élni. Az újságolvasó közönség talán nem is tudja, hogy a legmagasabb kormányzati ágakban működő legmagasabb rangosztályba sorozott állami hivatalnok fizetése minden pótlékot, természetbeni ellátást

beleszámítva, nem éri el egy 25—30 koronás órabérrel dolgozó iparos segédmunkás bérét és, hogy a hivatali ranglétra legmagasabb csúcsán álló miniszteri tanácsosok, curiai bírák, stb. havi fizetése alig akkora, mint egy kereskedelmi vállalatnál alkalmazott kisegítő munkaerőé és hogy évi lakbéré a jelenlegi albérteti viszonyokat figyelembe véve, nem elegendő egy hónapos szoba negyedévi lakbérének fedezésére. Ezt az állapotot fűtántartani nem szabad, de nem is lehet, ha nem akarjuk végképen lezüllesztetni a hivatalnoki osztályt. A közeljövőben előreláthatólag a lakbérek bármily óvatos és mérsékelt emelése mellett is elkövetkezik az idő, amikor a magasabb állásu hivatalnok, aki eddig 5—6 szobás lakást tartott, kénytelen lesz igényét felére redukálni és akkor is az állásával járó lakbérét még meg kell toldania, hogy a város belső területén avagy a tisztviselőtelepen megfelelő lakást kapjon. Ennek a metamorfózisnak, akár akarjuk, akár nem, be kell következnie és mentől későbbre halasztjuk ideiglenes intézkedésekkel ennek időpontját, annál keserveesebb hatása lesz, mert míg ma s a közeljövőben hosszabb időtartamu bérszerződést is lehetséges volna kötni, a drágulás növekedésével rövidebb szerződést is már magasabb bérösszeg mellett fognak megkötetni. E tekintetben elegendő, ha az 1919 év elejétől a mai napig terjedő időben a drágulási indexszámokat tekintjük, melyek már a fantasztikumba haladnak, holott azóta a tisztviselők pótléka alig 200 százalékkal emelkedett. Mindezt azért tartottam szükségesnek előrebocsátani, mivel a lakáskérdés megoldásánál a tisztviselők helyzetére különös figyelemmel kell lennünk, akár a lakbérek megfelelő emelése akár a tisztviselők által bérelt lakások bérének méltányos megállapítása révén. De ennek ellenértékeképpen majd áldozatot kell hozni az államnak adó és egyéb kedvezmények útján, melynek tárgyalása ez igénytelen cikk keretén túl ter-

jed.

Összegezvén tehát az elmondottakat, két tényt állapíthatunk meg. Az egyik az: *hogyan csak építkezés és pedig lehető gyors és elegendő építkezés útján orvosolható a jelenlegi helyzet*, a második pedig az: *hogyan a köztisztviselők által birt lakások bérének megfelelő rendezése ennek előfeltételét képezi.*

A két tényt le lehet tagadni, jelentőségét le lehet becsülni, de a lakástügyeket e két tény figyelmen kívül hagyásával megoldani nem lehet.